

YU ISSN 0351-2851

ACROCEPHALUS

LETNIK VI
VOLUME VI

ŠTEVILKA 24
NUMBER 24

JUNIJ 1985
JUN 1985

ACROCEPHALUS

dvomesečno glasilo Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Jugoslavija
bimonthly journal of Bird watching and bird study association of Slovenia, Yugoslavia

naslov uredništva editorial address	61000 Ljubljana, Langusova 10
urednik editor	Iztok Geister 64202 Naklo, Pokopališka 13, tel. 064 47170
uredniški svet editorial council	Iztok Geister, Janez Gregori, Boris Kryštufek, dr. Sergej D. Matvejev, Dare Šere, dr. Andrej Župančič
oblikovalec designer	Iztok Geister
tipkanje typing	Ivanka Metelko
lektorja readers	Janko Kovačič (za slov.-for slov.) Irena Jurak-Watson (za ang.-for engl.)
tisk print	Sitotisk Janja & Andrej Košir Žeškova 5, Kranj
cena price	100 din za številko

DRUŠTVO ZA OPAZOVANJE IN PROUČEVANJE PTIC SLOVENIJE - JUGOSLAVIJA BIRD WATCHING AND BIRD STUDY ASSOCIATION OF SLOVENIA - YUGOSLAVIA

naslov address	Langusova 10, 61000 Ljubljana
predsednik president	Rudolf Tekavčič 61351 Brezovica 350, tel.: 061 653506
podpredsednik vicepresident	Dr. Andrej Župančič Veselova 10, 61000 Ljubljana, tel.: 061 216974
tajnik secretary	Tomí Trilar Pot v Bitnje 12, 64000 Kranj
blagajnik treasurer	Dare Šere Glinškova ploščad 12, 61000 Ljubljana, tel.: 061 348274
žiro račun	50101 - 678 - 73884
izvršilni odbor executive board	Franc Bračko, Janez Gregori, Peter Grošelj, Dr. Sergej D. Matvejev, Slavko Polak, Andrej Sovinc, Dare Šere, Borut Štumberger, Rudolf Tekavčič, Tomí Trilar, Dr. A. Župančič
letna članarina subscription rate	800 din za posameznike (400 din za di- jeke in študente) in 2.000 din za us- tanove

Sklepi tretje konference ornitologov Jugoslavije Conclusions of the third conference of Yugoslav ornithologists

1. Na tretji konferenci ornitologov Jugoslavije se je zbralo 58 udeležencev iz vseh republik in pokrajin razen Črne gore, Makedonije in Kosova, Poleg tega so se nekateri opravičili in konferenco pozdravili.
2. Udeleženci konference so sprejeli obsodbo poboja ptic v okolici Dubrovnika in zahtevo za kaznovanje krivcev, ki bo poslana v objavo dnevnemu časopisju in pristojnim organom in organizacijam. Da se taki poboji ne bi več ponavljali, udeleženci konference predlagajo, da se prepove lov ptic v izjemnih vremenskih razmerah: visok sneg, nizke temperature, poplave ..., tudi v republikah in pokrajinah, ki takega zakonskega določila še nimajo.
3. Udeleženci konference so sprejeli poročilo komisije za zakone, ki je delovala v okviru konference, in njene sugestije za prekinitev sramotne akcije zastrupljanja volkov (*Canis lupus*) v Črni gori in Makedoniji ter odvzem strupa, namenjenega tej akciji, in predlog za dokončno prepoved takega načina kontrole predatorjev.
Poročilo komisije za zakone bo poslano v objavo dnevnemu časopisju in pristojnim organizacijam.
4. V Jugoslaviji se vsako leto preparira tudi mnogo zavarovanih živalskih vrst, med njimi tudi ptice. Zato udeleženci konference predlagajo odlok, po katerem preparator lahko preparira zavarovano živalsko vrsto le z dovoljenjem republiškega ali pokrajinskega zavoda za varstvo narave, ki bi predhodno ugotovil poreklo živali, poslani v prepariranje, in strogo sankcioniranje kršiteljev.
5. Udeleženci konference so proti vsem raziskavam, ki ugotavljajo škodljivost katerekoli vrste ptic, ker je to biološko zgrešeno.
6. Udeleženci konference predlagajo popolno zaščito vseh ujed tudi v Sloveniji.
7. Udeleženci konference predlagajo, da se sproži postopek ratifikacije washingtonske konvencije in drugih konvencij, ki jih je Jugoslavija podpisala in še niso ratificirane.
8. Zaznamovanje ptic (barvni obročki, znamenja na perutih, barvanje perja...) postaja v Jugoslaviji vse bolj razširjeno. Ker poteka markiranje pri nas zelo neorganizirano, udeleženci konference apelirajo na vse zainteresirane, da načrt projekta sporoče svoji ornitološki postaji (Zagreb, Ljubljana), ki bo akcijo uskladila z Eurinom.
9. V organizaciji Biološko istraživačkog društva "Josif Pundić" sta potekali dve veliki skupni akciji množičnega obročkanja "Prešovo 83" (jesenska) in "Bagrdan 84" (spomladanska in jesenska). Rezultati obeh so pokazali, da je potrebno kontinuirano nadaljevati skupne akcije s težnjo k večjemu številu udeležencev in boljši kvaliteti dela.
10. Ker na konferencah vedno primanjkuje časa, so se udeleženci konference dogovorili, da se bodo problemi metodologije reševali na posebnem srečanju.
Organizator: Ištvan Ham, Institut za zoologiju PMF, Studentski trg 16, 11000 Beograd.

Mandat za sklic četrte konference ornitologov Jugoslavije je bil poverjen Josipu Šotiju, Institut za biologiju PMF, Dr. Ilije Đurišića 26, 21000 Novi Sad,

Sklepi so bili sprejeti na plemenu konference 10. marca 1985 v Ljubljani,

Zapisnik tretje konference ornitologov Jugoslavije in naslove udeležencev so prejeli vsi prisotni na konferenci. Ostali zainteresirani pa jih lahko dobe pri predsedujočem konference: Tomi Trilar, Pot v Bitnjo 12, 64000 KRANJ.

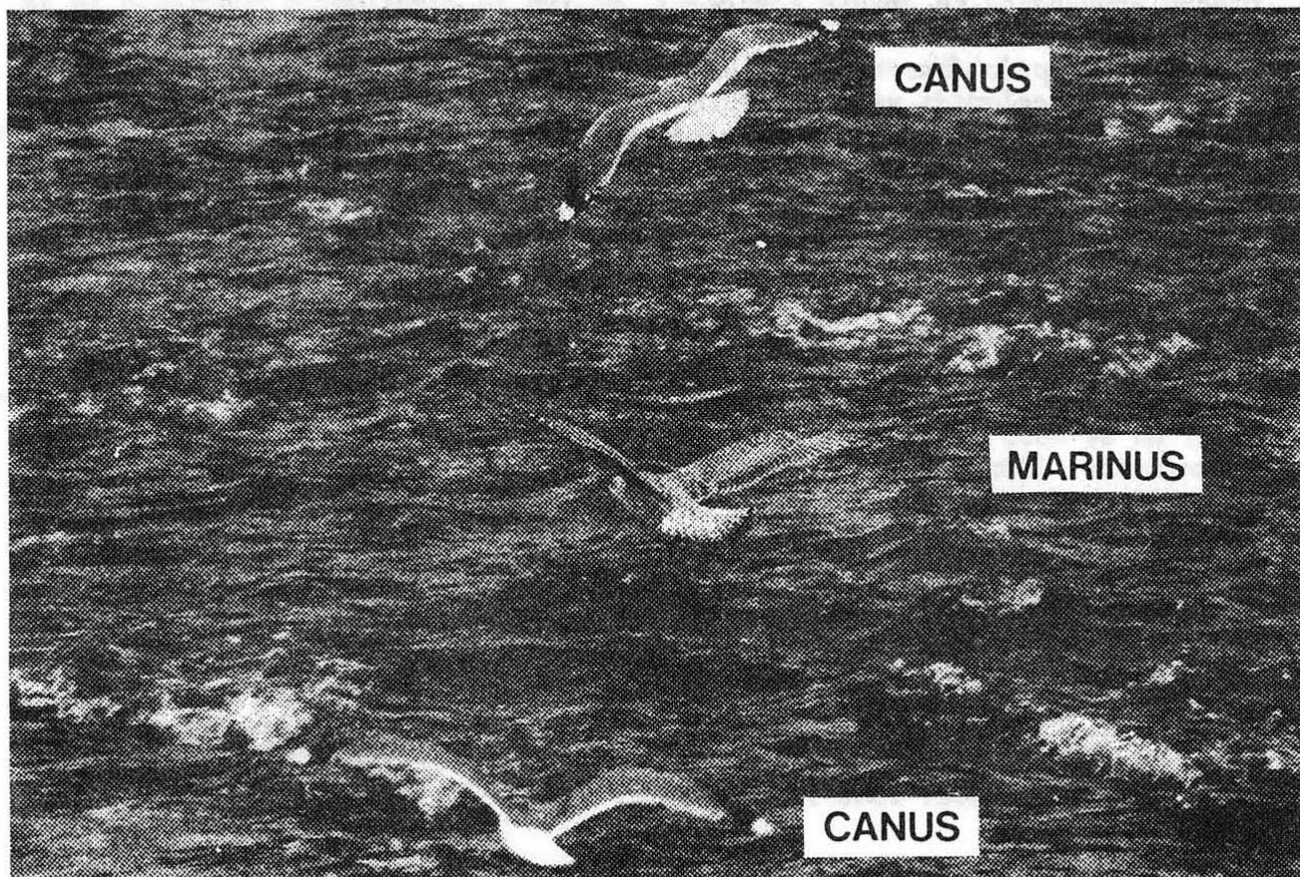

Prezimovanje galebov na Savi v Kranju v januarju 1985 Wintering of gulls on the Sava river at Kranj in January 1985

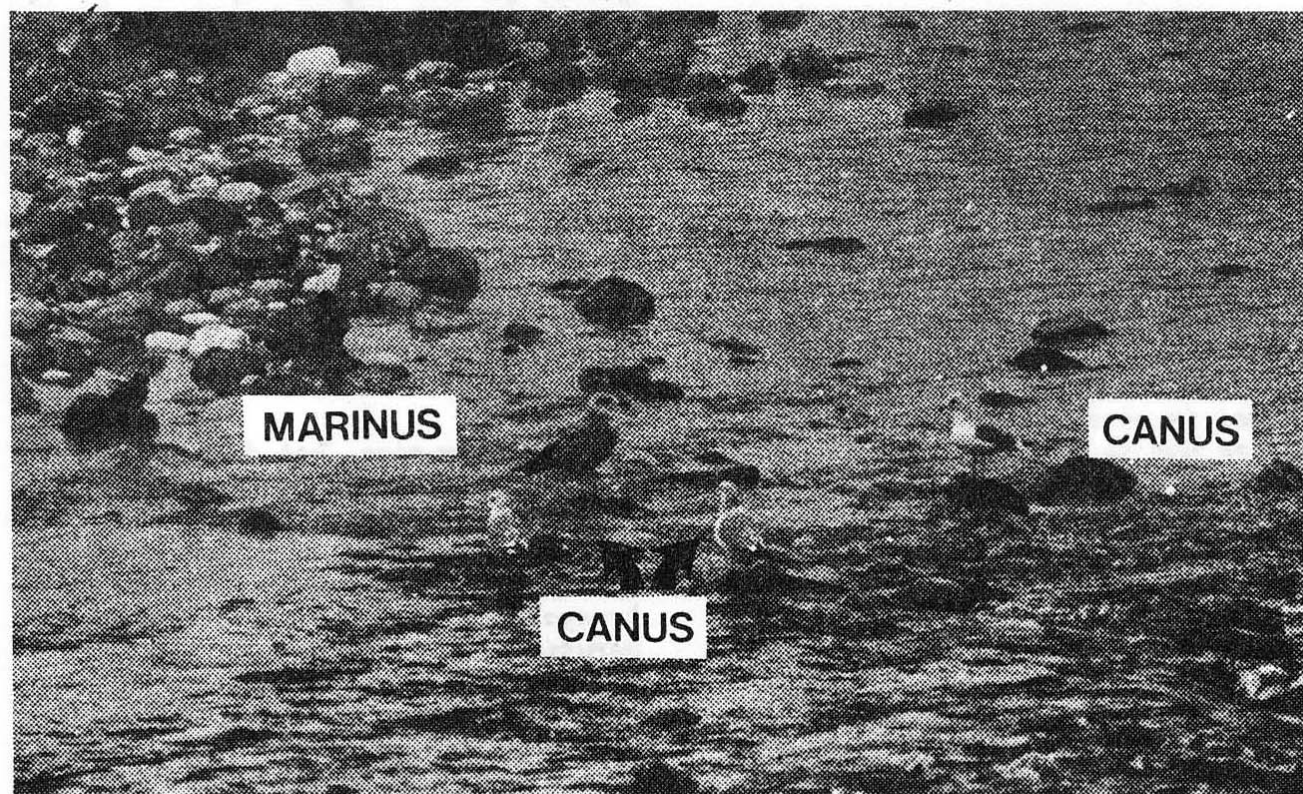
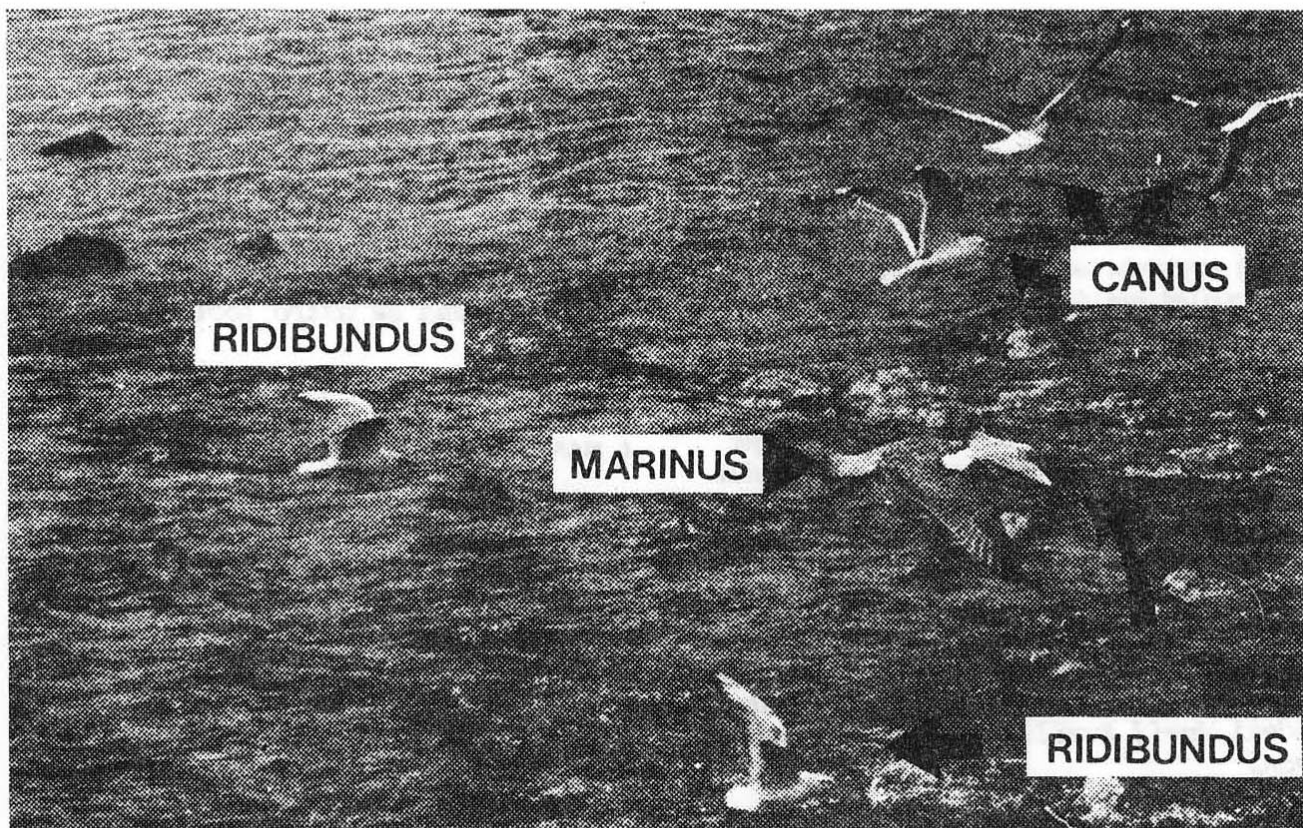
Med letošnjo januarsko hudo zimo z globokim snegom in mrazom so imeli Kranjčani večkrat priliko videti jate galebov, ki so se spuščali nad reko Savo, ki si jo drugače, žal, bolj kot živi svet lasti industrija.

Tako sem v sončnem opoldnevu 11.1.1985 videl z novega Delavskega mostu, kako se nad Savo spreletava jata galebov. Imeli so izrazito belo glavo in rep; sprednji rob sicer sivih kril je bil pri pogledu od zgoraj bel, zadnji pa črn. 13.1. sva z Geistrom opazovala na istem kraju v precejšnejm snežnem metežu 7 enakih galebov, ki so sprva letali nad savskimi valovi, nato pa so posedli skupaj z jato kavk *Coloeus monedula* k ustju kanala ob tovarni Zvezda. Ko sva se jim približala, je jata očitno bolj plašnih črnih ptičev odletela, beli pa so ostali in sva jih določila kot rečne galebe *Larus ridibundus*. Med njimi so bili odrasli ter

prvo in drugoletni mladiči. Nedaleč stran sva splašila sivo čapljo *Ardea cinerea*, ki se je pojavljala na tem kraju več dni. 14.1. sem videl ob močnem sneženju pri kanalu okrog 10 galebov, spet v družbi kavk. Galebi in siva čaplja so bili tam tudi 19.1. Okrog 20 galebov se je zbralo isto dopoldne tudi na nabrežju Majdičevega otoka blizu mostu ob tovarni Tekstilindus. Zaradi daljave jih nisem mogel točno določiti, sem pa opazil med njimi neprimerno večjega galeba v mladostnem grahastem perju s črnimi konicami kril, črnim kljunom in mesnato redečimi nogam. Moja domneva, da gre za srebrnega galeba *Larus argentatus*, se je kasneje potrdila. Tudi tu je čakala v bližini na svoj plen siva čaplja. 20.1. sem ob že omenjeni odplaki opazoval in fotografiral družčino 12 galebov, med katerimi je bilo to pot le nekaj rečnih, večina pa je bila sivih galebov *Larus canus*, prišlekov z evropskega severa.

8., 9., 10. Medtem ko determinacija rečnih in sivih galebov ni bila vprašljiva je bilo srebrnega galeba v prvoletnem zimskem perju težko ločiti od morskega galeba (J. Kurillo).

8, 9, 10 Whereas the identification of Black-headed and Common Gulls was not in dispute, the differentiation of one-year old Herring Gull in winter feathers from a Great black-headed Gull posed some problems. (J. Kurillo)

Na sicer črnih koncih kril so imeli značilno belo konico.

Med to družbo je zaradi svoje velikosti spet močno izstopal galebji mladič, ki je bil zagotovo isti kot prej opisani, torej *argentatus*. Posamezni ptiči so se spreletavali nad savskimi valovi, se spuščali na vodo in posedali po kamnih okrog iztoka kanala. Kot je kazalo, so v odplaki iskali hrano in jo tudi našli - eden od galebov *Larus canus*, si je privoščil celo hrenovko in jo v zraku pogoltnil! Po nekajdnevnem deževju se je snežna odeja precej stanjšala, Sava pa je močno narasla, prav do kanala. Kljub temu sta 26.1 sem večkrat priletela dva galeba, od katerih je bil eden mlad sivi galeb, drugi pa odrasel rečni galeb. Po tem datumu galebov ni bilo več videti. Jurij Kurillo, Vrečkova 5, 64000 Kranj

PRIPIS UREDNIKA

Srebrnega galeba v mladostnem perju nam običajno pomagajo determinirati prisotni odrasli primerki. Če pa se takšen galeb pojavi sam sredi zime na reki v notranjosti dežele v družbi s severnjaškimi sorodniki, ga hočeš nočeš moramo primerjati z zamenljivimi vrstami. Takšna čudovita priložnost poglobiti se v primerjavo med srebrnim galebom (*L. argentatus*), rjavim (*L. fuscus*) in morskim galebom (*L. marinus*) se nam je letošnjo zimo ponudila na Savi v Kranju. Primerki v prvem zimskem perju teh treh vrst so si narmreč neverjetno podobni. Vsi so približno enake velikosti (zlasti če jih ne vidimo skupaj), imajo močan črn kljun, po hrbtu so rjavkasto grahasti, svetel rep pa imajo temno obrobljen. Pri določevanju moramo biti pozorni na nekaj značilnosti v repu in perutih, ki jih zavoljo preglednosti navajam tabelarično:

L. ARGENTATUS

- svetlejša notranja primarna peresa dajejo vtis "okenca"
- na koncu temnejša sekundarna peresa oblikujejo t. i. letalni rob
- belina repa izrazito prehaja v temen rob

L. FUSCUS

- brez "okenca"
- zunanji veliki krovci oblikujejo poseben temen rob, tako da ima ta vrsta dvojni rob: letalni in krovni
- belina repa se ostro loči od črnega roba

L. MARINUS

- "okence" svetlejše kot pri *L. argentatus*
- temen letalni rob ožji kot pri *L. argentatus*
- belina repa neizrazito prehaja v temen rob.

V Kranju opazovana ptica, čepeča na savskem kamnu je dajala vtis mogočne ptice z velikim kljunom. Ko se je dvignila, je bilo mogoče napraviti prvi izbor. Dovolj počasi je zamahovala s perutmi, da je bilo razločno videti obe značilnosti: okence na prvorednih in temno obrobo na drugorednih letalnih peresih. Tako je že na terenu odpadel sum, da gre za rjavega galeba (*L. fuscus*). Dilemo o tem, ali gre za srebrnega (*L. argentatus*) ali morskega galeba (*L. marinus*), so še povečevale zelo različno kontrastirane fotografije v Grantovem priročniku o galebih.

Ni kazalo drugega, kot da zaprosimo vodilnega poznavalca galebov P.J. Granta, za pojasnilo. Takole mi je odgovoril: "Kar zadeva velikega galeba na sliki, bi ga jaz determiniral za srebrnega. Zdi se mi, da je po hrbtu in perutih premalo kontrastno obarvan za morskega. Tudi črna obroba na repu je zanj preveč solidna. Ptica daje vtis srebrnega galeba, vzorec repa, svetlo okence in zgledno poenoten vzorec na perutih in po telesu potrjujejo to determinacijo."

Kot je lepo videti na posnetkih dr. Kurilla, so našemu mladostnemu srebrnemu galebu delali družbo odrasli sivi galebi (*L. canus*) in mladostni rečni galebi (*L. ridibundus*).
Iztok Geister

SUMMARY

Last polar-like winter provided plenty of opportunity for the watching of sea birds in the interior of the country. For example it was possible to watch three species of gulls on the Sava at Kranj. From January 11 till January 26, 1985 not only Black-headed Gulls but also Common Gulls and one

specimen of Herring Gulls were watched. Because the one year old Herring Gull in winter feathers can be mistaken for the Great Black-headed Gull, expert professional opinion was sought from Mr. P. J. Grant, who readily agreed with our opinion that the bird watched was indeed a herring gull.

Gnezditev velikega škurha *Numenius arquata* na Ljubljanskem barju v letu 1985

Nesting of the Curlew *Numenius arquata* on the Ljubljana moor in 1985

Velikega škurha opazujem na Ljubljanskem barju že več let. Letos pa mi je prvič uspelo najti gnezdo. Kot vedno sem opazovala odraslega škurha, ki se je pasel po travniku. Opazila sem, da je nekje na sredini nekega travnika postal bolj pozoren na okolico, začel se je ozirati in videti je bil precej neodločen. Ravno s tem vedenjem je pritegnil mojo pozornost, ker sem podobno vedenje že opazila pri približanju, ko se približujejo gnezdu. Čez nekaj časa se je škurh usedel, se večkrat prestavil, še enkrat vstal in se spet usedel ter obmiroval. Približno eno uro sem ga opazovala na gnezdu. V glavnem je miroval, včasih je s kljunom brskal pod sabo ali po okolici gnezda. Ko je miroval, se je popolnoma zliil z okoljem in ga ni bilo mogoče opaziti. Ptica je prestrašeno zletela, ko se je po poti približal kmet s konjem. Takrat sem se napotila do gnezda in v njem našla eno jajce. Gnezdo je bila majhna kotanjica v tleh in ni bilo postlano z nobenim rastlinjem. Jajce je bilo hruškaste oblike, svetlo zelene barve z rjavimi lisami. Ko sem bila pri gnezdu, sta se oba škurha zadrževala precej daleč in nista kazala nobene vznemirjenosti. Bil je 21. april. Mislila sem, da je to le prvo jajce v gnezdu, in da bo ostala jajca ptica še znesla.

11. Leglo velikega škurha v fazi valjenja z dne 21.4.1985 (D.Ota).

11. The brood of the Curlew during the hatching stage on April 21, 1985 (D.Ota)

H gnezdu sem se vrnila 15. maja, da bi pogledala, če so v gnezdu vsa jajca. Vendar legla ni bilo več in sem sklepala, da je propadlo ali zaradi slabega vremena ali zaradi vznemirjanja, saj nedaleč stran pripravljajo teren za bodoče športno letališče. Odrasle škurhe sem takrat opazovala precej

oddaljene. Kljub razočaranju sem se na kraj gnezditve vrnila še 25. maja. Takrat pa sta se oba odrasla škurha sumljivo obnašala. Vznemirjena sta letala nad mano in se glasno oglašala. Nekje na travniku sem nato našla mladiča, še kar velikega, svetlo rjave peščene barve s temnimi progami. Bil je še ves v puhu. Noge so bile neprimerno dolge in sive barve. Ko sem ga prišla v roke, je čivkal in kljuval. Ko sem ga položila spet na tla, je hitro stekel stran in izginil med rastlinjem. Ves čas sta oba odrasla škurha zelo vznemirjena letala nad mano, zato sem se kmalu oddaljila.

12. Begavec velikega škurha iz legla na zgornji sliki z dne 25.5.1985. (D.Ota).
 12. The downy of the Curlew from the brood shown above on May 25, 1985 (D.Ota)

Ker nisem v bližini opazila drugih škurhov, sklepam, da se je ta mladič izlegel iz tistega gnezda, ki sem ga našla 21. aprila, v katerem je bilo le eno jajce. To pomeni, da je škurh začel gnezditi nekje v začetku aprila in, da so bila ostala jajca (običajno jih ima 4) verjetno uplenjena. Veliki škurh je namreč občutljiva ptica in odleti z gnezda ob najmanjšem vznemirjanju in je gnezdo zato bolj izpostavljeno nevarnostim. Upam, da bo škurh še naslednja leta gnezdil na travnikih na barju.

Prihodnost ne izgleda ravno rožnata, saj bodo v bližini uredili športno letališče, kar lahko negativno vpliva na velikega škurha. Damijana Ota, Spodnji Rudnik I/8, 61000 Ljubljana

SUMMARY

The Ljubljana moor is, apart from the Cerknica lake, the only nesting site of the Curlew in Slovenia known so far. The author describes the brood of 1985 which was so moderate as to cause concern, only one egg (instead of the usual four) was found in one nest. Fortunately from this one egg a young bird was hatched. This is especially worrying in view of the increasing disturbing effect on the habitat of the sport airport, construction of which commenced this year.

Skrivnostna fotografija Mystery photograph

Ptica iz naslovne uganke v prejšnji številki je likovni križanec med čapljo in štokljo, delc planiškega čklovalca s priimkom Klun. Urednik

Poročilo o obročkanju ptičev v Sloveniji v letu 1982 Report on bird ringing in Slovenia in 1982

UVOD

V letu 1982 smo ujeli in obročkali v Sloveniji 16.369 ptičev, ki pripadajo 112 različnim ptičjim vrstam. Takoj lahko ugotovimo, da je bil ulov v letu 1982 skromnejši kot leto poprej, kar je med drugim nedvomno v zvezi s pomanjkanjem obročkov. Kljub skromnejšemu ulovu pa opazimo, da smo bili pri nekaterih vrstah rezmeroma uspešni. Tako smo ujeli in obročkali 12 malih deževnikov, 58 prib, 26 malih martinčev, 18 na vadnih čiger, 27 vijeglavk, 21 hribskih škrjancev, 115 breguljk, kar 4309 lastovk, 35 rumenih pastiric, 117 sivih pastiric, celo 10 trstnih cvrčalcev, 88 srpičnih trstnic, 45 rakarjev, 102 belovrata muharja, dve brkati sinici, dva rdeča kalina itd.

LOV IN OBROČKANJE V LETU 1982

Naši zunanji prostovoljni sodelavci so v letu 1982 ujeli in obročkali:

ime obročkovalca	-število	-št.vrst
name of ringer	primerkov	
	-number of	-number
	specimens of	species

1. Beravs Anton	79	11
2. Bogataj Marjan	596	34
3. Bolta Franc	433	28
4. Bon Darjo	169	29
5. Božič Ivo	604	26
6. Bricelj Jože	249	25
7. Colnar Alfonz	285	23
8. Debelič Marijan	174	15
9. Dolinar Bogo	236	8
10. Drašček Stanko	780	22
11. Dolinšek Jože	780	27
12. Geister Iztok	168	17
13. Goljuf Otmar	200	2
14. Gračner Jože	465	30
15. Grošelj Peter	1942	74
16. Groznik Mirko	136	17
17. Hrušovar Ivan	183	13
18. Iršič Bruno	361	24

19. Jankovič Anton	101	18
20. Jankovič Marko	106	14
21. Jardas Vinko	9	6
22. Kalšek Peter	105	11
23. Lenarčič Alojz	1431	30
24. Lipar Ivan	235	16
25. Lisec Anton	537	40
26. Lončarevič Zvonko	105	15
27. Mali Bojan	157	19
28. Mastnak Jože	391	26
29. Mesesnel Zoran	96	19
30. Modic Tone	154	17
31. Mojšker Miro	213	17
32. Mozetič Zdravko	193	33
33. Mučič Andrej	90	9
34. Mučič Franc	187	17
35. Pustoslemšek Milan	273	20
36. Rehar Peter	104	17
37. Resman Jože	75	18
38. Simončič Rajko	240	24
39. Slabanja Branko	155	19
40. Sovinc Andrej	192	36
41. Šere Dare	2859	68
42. Štolfa Vlado	207	22
43. Stricelj Polde	117	15
44. Stumberger Borut	68	20
45. Trontelj Andrej	55	12
46. Vrenk Karel	193	15
47. Vrhovc Marjan	207	8
48. Zabukovec Jože	109	14
49. Zlobko Ivan	100	22

Skupaj 16.369 122

tabela 1: prispevek posameznega sodelavca v letu 1982

table 1: Contribution of individual collaborator in 1982

Kljub omenjenim težavam so mnogi sodelavci dosegli veliko. Naj se tudi na tem mestu zahvalimo vsem našim zunanjim prostovoljnim sodelavcem za izreden trud, ki ga vlagajo v lov in obročkanje.

ULOV PTIČEV V LETU 1982 IN V LETIH
1927-1982

vrsta species	1982	1927-1980 1927-1982		
1. <i>Circus aeruginosus</i>	1	1		
2. <i>Accipiter nisus</i>	2	92		
3. <i>Fulica atra</i>	1	6		
4. <i>Charadrius dubius</i>	12	51		
5. <i>Vanellus vanellus</i>	58	143		
6. <i>Gallinago gallinago</i>	1	10		
7. <i>Tringa glareola</i>	4	44		
8. <i>Tringa hypoleucos</i>	26	234		
9. <i>Larus ridibundus</i>	7	40		
10. <i>Sterna hirundo</i>	18	119		
11. <i>Columba livia</i>	2	2		
12. <i>Streptopelia decaocto</i>	1	94		
13. <i>Athene noctua</i>	6	67		
14. <i>Asio otus</i>	1	84		
15. <i>Apus apus</i>	5	28		
16. <i>Alcedo atthis</i>	12	316		
17. <i>Jynx torquilla</i>	27	550		
18. <i>Picus viridis</i>	3	103		
19. <i>Dendrocopos major</i>	3	133		
20. <i>Dendrocopos minor</i>	3	96		
21. <i>Lullula arborea</i>	21	100		
22. <i>Riparia riparia</i>	115	398		
23. <i>Hirundo rustica</i>	4309	26163		
24. <i>Delichon urbica</i>	206	3713		
25. <i>Anthus campestris</i>	1	4		
26. <i>Anthus trivialis</i>	26	1528		
27. <i>Anthus pratensis</i>	59	643		
28. <i>Anthus spinoletta</i>	6	96		
29. <i>Motacilla flava</i>	35	292		
30. <i>Motacilla cinerea</i>	117	1329		
31. <i>Motacilla alba</i>	72	1440		
32. <i>Cinclus cinclus</i>	53	497		
33. <i>Troglodytes troglodytes</i>	44	590		
34. <i>Prunella modularis</i>	256	2873		
35. <i>Erithacus rubecula</i>	385	7514		
36. <i>Luscinia megarhynchos</i>	4	247		
37. <i>Luscinia svecica</i>	3	39		
38. <i>Phoenicurus ochruros</i>	95	974		
39. <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	47	1052		
40. <i>Saxicola rubetra</i>	21	722		
41. <i>Saxicola torquata</i>	24	382		
42. <i>Oenanthe oenanthe</i>	5	138		
43. <i>Turdus merula</i>	228	5297		
44. <i>Turdus pilaris</i>	2	333		
45. <i>Turdus philomelos</i>	29	637		
46. <i>Turdus iliacus</i>	16	124		
47. <i>Turdus viscivorus</i>	2	75		
48. <i>Cettia cetti</i>	1	158		
49. <i>Cisticola juncidis</i>	4	72		
50. <i>Cocustella naevia</i>	6	61		
51. <i>Locustella fluviatilis</i>	1	2		
52. <i>Locustella luscinioides</i>	10	35		
53. <i>Acrocephalus melanopogon</i>	6	24		
54. <i>Acrocephalus paludicola</i>	2	14		
55. <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	64	1036		
56. <i>Acrocephalus palustris</i>	152	3155		
57. <i>Acrocephalus scirpaceus</i>	88	754		
58. <i>Acrocephalus arundinaceus</i>	45	356		
59. <i>Hippolais icterina</i>	24	303		
60. <i>Hippolais polyglotta</i>	1	34		
61. <i>Sylvia nisoria</i>	1	195		
62. <i>Sylvia curruca</i>	79	1524		
63. <i>Sylvia communis</i>	81	2106		
64. <i>Sylvia borin</i>	239	3266		
65. <i>Sylvia atricapilla</i>	1348	13249		
66. <i>Phylloscopus sibilatrix</i>	25	324		
67. <i>Phylloscopus collybita</i>	553	9724		
68. <i>Phylloscopus trochilus</i>	62	1485		
69. <i>Regulus regulus</i>	56	461		
70. <i>Regulus ignicapillus</i>	19	210		
71. <i>Muscicapa striata</i>	33	788		
72. <i>Ficedula albicollis</i>	102	121		
73. <i>Ficedula hypoleuca</i>	8	193		
74. <i>Panurus biarmicus</i>	2	25		
75. <i>Aegithalos caudatus</i>	53	1725		
76. <i>Parus palustris</i>	74	3530		
77. <i>Parus montanus</i>	1	48		
78. <i>Parus cristatus</i>	16	188		
79. <i>Parus ater</i>	129	1958		
80. <i>Parus caeruleus</i>	213	4639		
81. <i>Parus major</i>	129	38146		
82. <i>Sitta europaea</i>	16	750		
83. <i>Certhia familiaris</i>	5	89		
84. <i>Certhia brachydactyla</i>	2	115		
85. <i>Remiz pendulinus</i>	10	174		
86. <i>Oriolus oriolus</i>	5	198		
87. <i>Lanius collurio</i>	90	6142		
88. <i>Lanius excubitor</i>	1	113		
89. <i>Garrulus glandarius</i>	3	910		
90. <i>Pica pica</i>	1	357		
91. <i>Sturnus vulgaris</i>	52	7063		
92. <i>Passer domesticus</i>	24	4553		
93. <i>Passer domesticus italiae</i>	7	63		
94. <i>Passer montanus</i>	83	7307		
95. <i>Fringilla coelebs</i>	213	8034		
96. <i>Fringilla montifringilla</i>	188	20686		
97. <i>Serinus serinus</i>	826	26701		
98. <i>Carduelis chioris</i>	186	40349		
99. <i>Carduelis carduelis</i>	2174	63452		
100. <i>Carduelis spinus</i>	1354	55310		
101. <i>Carduelis cannabina</i>	271	13536		

102. <i>Carduelis flammea</i>	154	1306
103. <i>Loxia curvirostra</i>	93	5696
104. <i>Carpodacus erythrinus</i>	2	12
105. <i>Pyrrhula pyrrhula</i>	201	8741
106. <i>Coccothraustes</i>		
<i>coccothraustes</i>	72	3418
107. <i>Emberiza citrinella</i>	110	5396
108. <i>Emberiza cirrus</i>	40	170
109. <i>Emberiza cia</i>	37	246
110. <i>Emberiza hortulana</i>	11	64
111. <i>Emberiza schoeniclus</i>	79	2285
112. <i>Emberiza calandra</i>	3	81

Skupaj	16.369	434.453

tabela 2: seznam obročkanih ptičev v letu 1980 in v letih 1927-1980

table 2: list of birds ringed in 1980 and in the period 1927-1980

Iz tabele vidimo, da smo v letu 1982, kljub številčnemu upadu ulova, dosegli kakovostno razmeroma dobre rezultate. Rezultati naj bi dokazovali, da je delo pravilno zastavljeno, pri čemer moramo vztrajati, se izpopolnjevati in dopolnjevati. Nikakor pa ne smemo pozabiti, da so se zlasti v zadnjih letih nabrali številni, dragoceni in zanimivi podatki, ki jih bo potrebno podrobneje obdelati in tudi ovrednotiti, kar je nenazadnje tudi naš namen. Ivo Božič, Prirodoslovni muzej Slovenije, Prešernova 20, 61000 Ljubljana.

SUMMARY

In 1982 16,369 birds belonging to 112 species were ringed in Slovenia. In the period of 1927-82 434,453 specimens of the same species were ringed. The 1982 ringing was performed by forty-seven amateurs and two professionals and included for the first time the Marsh Harrier and the Rock Dove.

Acro-projekt Acro-project

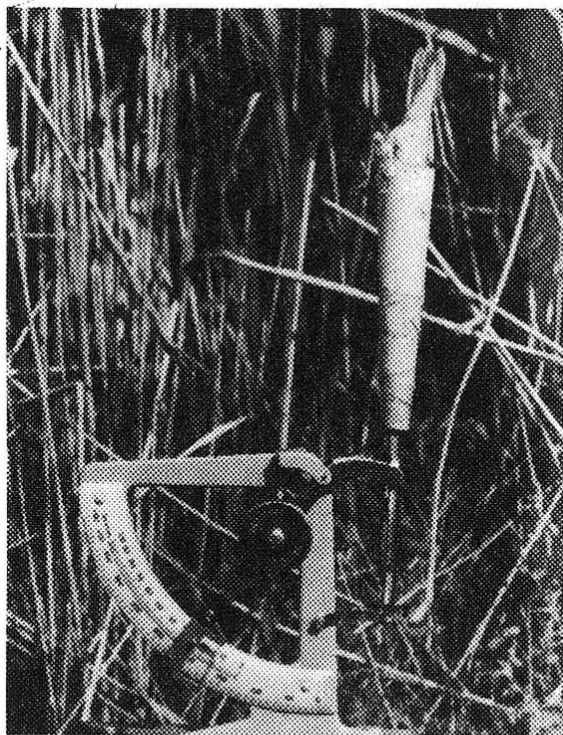
EURING (European Union for Bird Ringing) je organizacija, ki koordinira obročkanje ptičev v Evropi. Namen Acro-projekta je izpopolniti sliko selitvenih poti in načina selitve trstnic, še posebej srpične trstnice *Acrocephalus scirpaceus* in bičje trstnice *Acrocephalus schoenobaenus*, in to ob selitvi čez Evropo v Afriko.

Komisija EURING-a evropskim obročkalcem priporoča ACRO-PROJEKT, ne le zaradi njihovega lastnega interesa, ampak tudi zato, ker bodo dobljeni podatki lahko služili za zavarovanje predelov, ki jih trstnice uporabljajo v času gnezdenja in ob selitvi.

Poizkusno je ACRO-PROJEKT potekal leta 1983 v Angliji in na Irskem. Skupen začetek projekta je leto 1984. Po potrebi bo EURING v letu 1985 in 1986 organiziral odprave v južne evropske države in celo v Afriko.

Trenutno je izvedba projekta zelo preprosta. Možnost najdbe se bo povečala, če bomo pozorni predvsem na omenjeni dve vrsti. Ob tem delu bomo lahko zbrali podatke tudi za ostale trstnice ter vrste, ki naseljujejo iste habitate. Ugotavljali bomo tudi trajanje jesenskega preleta, dolžino postanka na preletu, nastop (vpad) "težkih" primerkov ter pojavljanje listnih uši na trstju. Vse te podatke bomo vnesli v tri priložene obrazce. Prvi obrazec uporabljamo za registracijo mesta obročkanja, vnašamo pa naslednje podatke: kraj in mesto lova, opis življenjskega prostora (habitata), načina postavitve mrež, opis dela in splošne podatke. V drugi obrazec bomo vpisovali dnevne zapise: datum lova, dolžino postavljenih mrež, trajanje lova, teža ptiča (pod 13 g in nad 13 g), in to posebej za odrasle in mlade (prvoletne) primerke. V tretji obrazec bomo vpisovali številčno gostoto listnih uši na trstju, ki predstavljajo pomemben vir prehrane selečih se trstnic.

Prednost tega projekta je v tem, da se ti podatki lahko zbirajo na različnih mestih, kakor tudi tam, kjer se načini dela spreminjajo. To omogoča sodelovanje največjega števila obročkovalcev, saj mnogi niso sposobni vedno delati pod enakimi pogoji in na enak način. V bodoče bo potrebno standardizirati metode lova. Prav tako se spreminja sezona obročkanja teh vrst v Evropi, pač glede na geografski položaj določenega kraja.

13. Tehtanje predstavnika rodu *Acrocephalus* v Sečovljah 28.9.1984 (D. Šere)
- 13 Weighting of a specimen from the *Acrocephalus* genus in Sečovlje on September 28, 1984 (D. Šere)

Koordinacijo ACRO-PROJEKTA v Sloveniji je prevzel Prirodoslovni muzej Slovenije, in to s pomočjo zunanjih sodelavcev-obročkovalcev. Vsi obročkovalci, ki so sodelovali v letu 1984 so za to delo prejeli tudi ustrezne tehtnice za tehtanje ptičev. Za leto 1984 smo prejeli 35 dnevnih zapisov, in to s petih različnih lokalitet. Vse te podatke smo že posredovali koordinatorju evropskega ACRO-PROJEKTA. *Dare Šere, Prirodoslovni muzej Slovenije, Kustodiat za ornitologijo, Stožice 49/A, YU - 61113 LJUBLJANA.*

Poboj ptic v okolici Dubrovnika Killing of birds in the neighbourhood of Dubrovnik

Jugoslovanska javnost je bila le slabo obveščena o letošnjem pobojju ptic v okolici Dubrovnika. Med januarским "mrazom stoletja" so pravi in divji lovci med Pelješcem in Boko Kotorsko pobili na tisoče različnih ptic. Streljali so vse, od gosi, čapelj, žerjavov, orlov do ptic pevk, skratka vse, kar leti. Vendar pa nihče od odgovornih ni storil nič, da bi preprečil to barbarsko divjanje. Ne gre samo za vprašanje kazenske odgovornosti za pobijanje trajno zavarovanih in skrajno razredčenih vrst ptic, gre tudi za načelno vprašanje pobijanja, in to celo v vremenskih razmerah, ko so živali nemočne. Ne nazadnje gre tudi za pravno odgovornost naše države do mednarodne skupnosti, saj so vse te selivke zavarovane z mednarodnimi konvencijami, katerih podpisnik smo tudi mi.

Ni treba poudarjati, da tako ravnanje nasprotuje zakonu in vsaki etiki, upira se zdravemu razumu, da je kaj takega mogoče v današnjem času, ko se je gledanje na naravo vendarle spremenilo, ko govorimo o ekološki osveščenosti. Dejanje, ki je brez primere meče slabo luč tako na lovsko organizacijo kot tudi na našo celotno družbo.

Udeleženci tretje konference ornitologov Jugoslavije odločno obsojamo omenjeno početje lovcev in nelovcev. Zahtevamo kazensko odgovornost za vse udeležence tega nekulturnega dejanja in o tem ustrezno obvestilo jugoslovanski javnosti. Prav tako je treba javno povedati, kaj je bilo storjenega proti odgovornim, ki bi to dejanje brez primere lahko preprečili.

Odkrito se bojimo, da bi taki pomori postali stalna praksa, zato udeleženci tretje konference ornitologov Jugoslavije predlagamo, da se prepove lov ptic v izjemnih vremenskih razmerah: visok sneg, nizke temperature, poplave ..., tudi v vseh republikah in pokrajinah, ki takega zakonskega določila še nimajo.

Zastrupljanje volkov v Črni gori in Makedoniji Poisoning of wolves in Montenegro and Macedonia

Na tretji konferenci ornitologov Jugoslavije (Ljubljana, 9. in 10. marec 1985) smo udeleženci razpravljali tudi o zaščiti tistih ptic, ki so zavarovane z mednarodno konvencijo o zaščiti ptic, ki jo je ratificirala tudi vlada Jugoslavije (Uradni list SFRJ št. 6, dne 8.II.1973) in z resolucijo o zaščiti ptic selivk, ki je bila sprejeta na generalni skupščini Mednarodnega sveta za lov (C.I.C.) 3.III.1975 v Parizu. Med zvezami lovskih društev posameznih republik in pokrajin je bil leta 1976 sklenjen samoupravni sporazum, v katerem so sprejeta tudi načela konvencije in resolucije. Konvencija in resolucija in tudi sporazum pa nič ne govorita o uničevanju prenamnožene (in zato "škodljive") divjadi z zastrupljanjem, ker je pač zastrupljanje v vseh evropskih državah že zdavnaj prepovedano in je tak način kontrole številčnosti ostal le še "posebnost" nekaterih jugoslovanskih republik in pokrajin.

Iz dnevnega časopisja (Politika: 23.I., 16.II., itd.; Delo: 23.II.1985) in oddaj TV Beograd smo jugoslovanski ornitologi izvedeli za akcije množičnega zastrupljanja volkov *Canis Lupus* v Črni Gori in Makedoniji. Tem obvestilom so sledili protesti posameznikov, organizacij in tudi ornitoloških društev, saj se pri takem zastrupljanju poleg volkov uničujejo tudi vse ostale mesojede živali, vključno z ujedami, ki so zaščitene z jugoslovanskimi in mednarodnimi zakoni.

Zato udeleženci tretje konference ornitologov Jugoslavije odločno protestiramo proti zastrupljanju in zahtevamo:

- A. da se prekine sramotna akcija zastrupljanja volkov in da se odvzamejo ogromne količine strupa, namenjenega tej akciji;
- B. da se jugoslovanska lovska zakonodaja uskladi z mednarodnimi konvencijami in resolucijami o zaščiti ptic, kar zadeva uporabo strupa. Zato predlagamo:

daja uskladi z mednarodnimi konvencijami in resolucijami o zaščiti ptic, kar zadeva uporabo strupa. Zato predlagamo:

1. da zvezni zakon o lovu (ki je v načrtu in se že usklajuje) načelno prepove zastrupljanje kot način kontrole številčnosti živali;
2. da se v republiških in pokrajinskih zakonih o lovu spremene določila, ki govore o uporabi strupa v izjemnih primerih, ki jih lahko odobri ministarstvo za gozdarstvo in kmetijstvo ob obveznem nadzoru republiških in pokrajinskih zavodov za zaščito naravne dediščine;
3. da se v zakone o lovu v vseh republikah in pokrajinah vnese poseben člen, ki bi prepovedal lov vse zavarovane in nezavarovane divjadi v izjemnih vremenskih razmerah: visok sneg, nizke temperature, poplave..

Udeleženci tretje konference ornitologov Jugoslavije se čutimo dolžne, kolikor se akcija zastrupljanja ne prekine, da o teh dogodkih v Jugoslaviji obvestimo mednarodno javnost. V Ljubljani, 10.III.1985 Za udeležence tretje konference ornitologov Jugoslavije predsedujoči konferenci: Tomi Trilar

Akcija skalni golob *Columba livia* v Sloveniji The Rock Dove *Columba livia* project in Slovenia

Skalni golob *Columba livia* je razširjen v Evropi od Portugalske, Španije, južne Francije, Italije in Balkanskega polotoka dalje proti Aziji in Severni Afriki. Delček areala njegove razširjenosti sega tudi v Slovenijo, katero skušamo s tem projektom temeljiteje raziskati.

Gotovo ni naše ptice, ki bi bila tako neposredno in usodno vezana na gnezditveno prebivališče, kot je skalni golob. Kraška brezna, kraške jame in skalne stene mu nudijo zavetje in dom preko celega leta. V "golobnjači" golobi prenočujejo, čez dan v njej počivajo, tam valijo in odhranijo mladiče, golobi se ob nevarnosti v bližini zatekajo vanje ... Uničevanje njihovih gnezditvenih prebivališč pomeni torej neposredno uničevanje skalnega goloba kot vrste.

Namen akcije:

Prva faza

1. Inventarizacija gnezditvenih prebivališč skalnega goloba v Sloveniji
2. Tipizacija gnezditvenih prebivališč
3. Geografska registracija gnezditvenih prebivališč

Druga faza

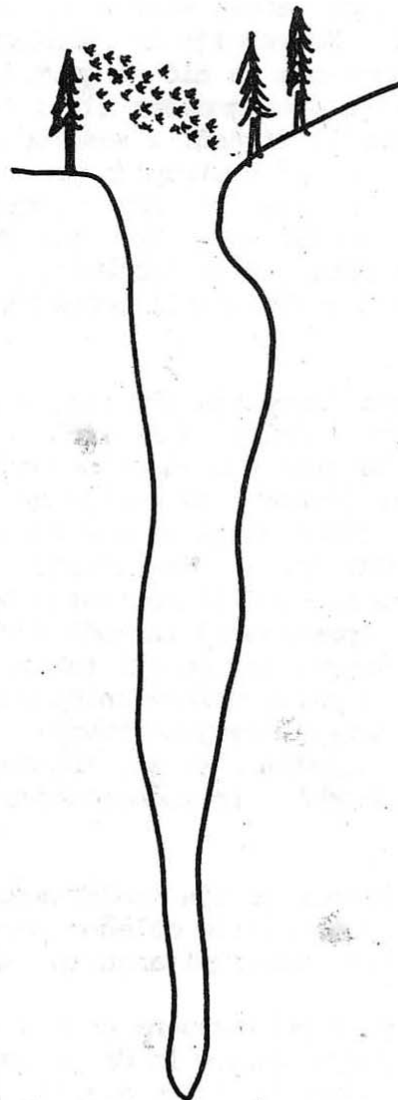
1. Stetje in ugotavljanje številčnosti populacij skalnega goloba
2. Ugotavljanje vpliva spreminjanja in uničevanja gnezditvenih prebivališč
3. Ugotavljanje vpliva prehranjevalnih dejavnikov (zaraščanje kraških področij, urejanje novih kmetijskih površin)
4. Ugotavljanje dnevnih in letnih migracij skalnih golobov
5. Raziskava taksonomskih značilnosti vrste ter stanje in vpliv mešanja z domačim golobom, čigar zarodnik je skalni golob; ugotavljanje čistih in "mešanih" populacij
6. Analiza soodvisnosti vseh dejavnikov, zbranih s to akcijo
7. Na podlagi dobljenih podatkov pre-

dlog za morebitno aktivnejšo zaščito skalnega goloba v Sloveniji

Spoštovani sodelavec!

S sodelovanjem v akciji boš tudi ti sam pripomogel pri zanimivem delu, ki bo skrbno sestavljeno v mozaik, snelo tancico skrivnosti z življenja skalnih golobov pri nas. Morda si tudi sam občutil to skrivnost, ko si prisluhnil njihovim glasovom nad temačnim brezdnim kraškim breznom.

Rezultate raziskave bomo tudi objavili.
Organizator akcije: Peter Grošelj, 65281
Spodnja Idrija 53

Ujet »rumeni« brezovček *Acanthis flammea* The »yellow« Redpoll *Acanthis flammea* caught

5. oktobra 1983 sva s kolegom D. Tome-
tom v vrbovju ob Iščici blizu Ljublja-
ne ujela primerek brezovčka *A. flammea*,
ki je imel namesto rdeče močno rumeno
glavo in rumenkasto nadahnjene prsi.

Vsakemu opazovalcu ptic se lahko zgodi,
da bo imel priložnost opazovati tako
nenavadno obarvanega brezovčka, zato
smo se odločili, da bomo objavili raz-
lago tega pojava; koristila bo vsem
opazovalcem in zaznamovalcem ptic,
kajti tako obarvano ptico le težko
(če sploh kdaj) vidimo v ornitoloških
priročnikih. S tem pojasnilom pa ne
bomo povedali nič novega gojiteljem
ptic, katerim je ta pojav povsem
običajna stvar. Njim je znano, da rde-
če obarvane ptice iz družine Fringi-
llid (brezovček, krivokljun,...) po
golitvi v kletki zaradi pomanjkanja
karotinov izgube rdečo barvo. Včasih
pa najdemo tak primerek tudi v naravi.

Vrsta, s katero bi morda lahko
zamenjali "rumenega" brezovčka je
severni repnik *A. flavirostris*,
seveda le, če ptico opazujemo v naravi
- determinacija v roki ni vprašljiva.
(Poudariti je namreč treba, da se je
ujeti brezovček v vseh ostalih podro-
bnostih popolnoma ujemal z običajnimi
primerki.) Ob natančnejšem pregledu
kakega priročnika za ptice hitro ugo-
tovimo, da se severni repnik in "ru-
meni" brezovček bistveno razlikujeta
(podbradek, rep, prsi,...) še zani-
mivejši pa so "terenski" podatki, plod
izkušenj strokovnjaka Petra Grošlja,
ki smo ga poprosili za podrobnejši
odgovor v zvezi z "rumenim" brezovčkom
in se mu za odgovor tudi najlepše za-
hvaljujemo.

P. Grošelj meni, da bi severnega re-
pnika pri nas lahko pričakovali pred-
vsem okrog 20.10 do 10.11. Severni
repnik se družijo z grlički in repniki,
s katerimi se tudi hrani po zapleve-
ljenih njivah (ne pa kot čički in

brezovčki, ki se zadržujejo po drevju
in grmovju). Tudi glas severnega re-
pnika je bolj "trd", bolj podoben gla-
su navadnega repnika. *Andrej Sovine,*
Cesta VII. korpusa 76, 61000 Ljubljana

14. 5.10.1983. blizu Ljubljane ujet
"rumeni" brezovček (D. Tome)
14. A "yellow" Redpoll captured in the
neighbourhood of Ljubljana on Octo-
ber 5, 1983

is in pri nas, prav tako je bil zaradi nedo-
nji- voljene trgovine obsojen Duranti.
ob V KOČI
ča-
ega

Našli 80 mrtvih liščkov

Patrola milice je v soboto ob cesti
na Ajševici, nedaleč od šole odkrila
nevsakdanji odvržen tovor: kletke z
80 mrtvimi ptički — liščki. Kaj je bil
vzrok njihovega žalostnega koncu
so kmeti odkrili. Gojitelj ptic iz oko-
lice Zagreba je kot navadno s tovor-
njakom peljal v sosednjo Gorico za
italijanskega naročnika večje število
liščkov. Tako kot velejavo predpisi,
je morala poginule pred prestopom
meje izločiti. Nekaj jih namreč med
prevozom vedno pogine.

Verjetno se je lastniku preveč mu-
dilo in živalicam ni utegnil priskrbeti
primerneje gomilice!

na morje

kje

BREŽICE
— POROVN
20.10. pa v D
Luan — PC
Pireju — 14.
15.11. pa v T
danes na R
Kopru — LC
diju — KOČ
djanu, 16.11
VRHNKA
KRAS je v A
pripluj 21.
BOVLE bo
LITJA bo
GORANA
lun — LJU
Colombu —
v Busani — 1
— KRANJ j
bo v Marse
jutri v Savo
Mazatlanu,
— KRATICE

Iz ornitološke beležnice From the ornithological notebook

LABOD GRBEC *Cygnus olor*

Leta 1984 sta na Blejskem jezeru gnezdila dva para labodov grbcev. Prvi že drugo leto zapored na cilju veslaške regate v Veliki Zaki, drugi pa v bičevju pod vilo Ak, kakšnih 500 m stran.

31.5. je par v Zaki izvalil pet mladičev (eno jajce je ostalo v gnezdu) in z njimi zaplul po jezeru.

V drugem gnezdu je bilo pet jajc. Ko sem naslednji dan prišel, da bi opazoval valjenje, sem pri gnezdu nalezl na gosta, laboda iz Zake. Med obema samcema je prišlo do borbe (tolkla sta se s kljuni in perutmi, se prepletala), ki je trajala kakšnih 15 do 20 minut. Zmagal je prišlek. Poraženec je v znak predaje legel in plosko položil vrat in glavo na blato. Labodica z mladiči je ves čas plavala kakšnih 200 m stran, druga samica pa je pri gnezdu opazovala boj. Zmagovalec je gnezdo pustil nedotaknjeno in zaplaval po jezeru, poraženec pa mu je sledil z glavo in vratom stegnjenim tik nad vodo.

Gnezdo je bilo poslej opuščeno. Par je ostal skupaj, a sta le še poležavala in lenarila po obali.

Ko sem leta 85 opazoval laboda (ista para sta spet gnezdila na istih mestih in se je spet leglo iz Velike Zake izvalilo prej - 7. junija sta laboda s petimi mladiči že plavala po jezeru, v bičevju pa je labodica z dvema mladičema še sedela na gnezdu), sem opazil, da plava samec izpod vile Ak ves čas v črti med gnezdom in novo družinico. Iz tega sklepam, da se je verjetno lansko leto preveč oddaljil, razdražil drugega samca, ki ga je nato prignal do gnezda. *Toni Sfiligoj, Na Jami 9, 61000 Ljubljana.*

KOCONOGA KANJA *Buteo lagopus*

6. marca 1985 sem na obhodu na Sorškem polju opazil dve kanji, ki sta pritegnili mojo pozornost z nenavadnim obnašanjem. Jadrani sta z negibno razprtimi perutmi tik nad tlemi, se pognali strmo kvišku in obrnjeni ena proti drugi za trenutek obstali v zraku. Frfotajoč s perutmi, sta se med padanjem trikrat prekobalili ena okoli druge in nadalje vali z jadranjem. Ker sta mi kmalu nato izginili iz vidnega polja, sem sklenil, da si ju поблиže ogledam.

Kake četrte ure kasneje sem zopet opazil kanjo, ki se je v rahlo padajočem letu približevala bližnjemu jesenu. Bila je bolj sivkasta in spodaj svetlejša od navadne kanje. Priletela je do drevesa in med njenim sedanjem v vrh krošnje sem opazil bel rep s črnim robom in spoznal koonogo kanjo *Buteo lagopus*. Nisem se je še dobro ogledal, ko se ji je v krošnji pridružila še ena na las podobna. Ko sem se začel počasi približevati drevesu, me je od strani preletela še ena koonoga kanja, ki pa je imela siv rep s črnim robom. Zapodila se je v sedeči dve in družno so odletele stran od mene. *Toni Trilar, Pot v Bitnje 12, 64000 Kranj*

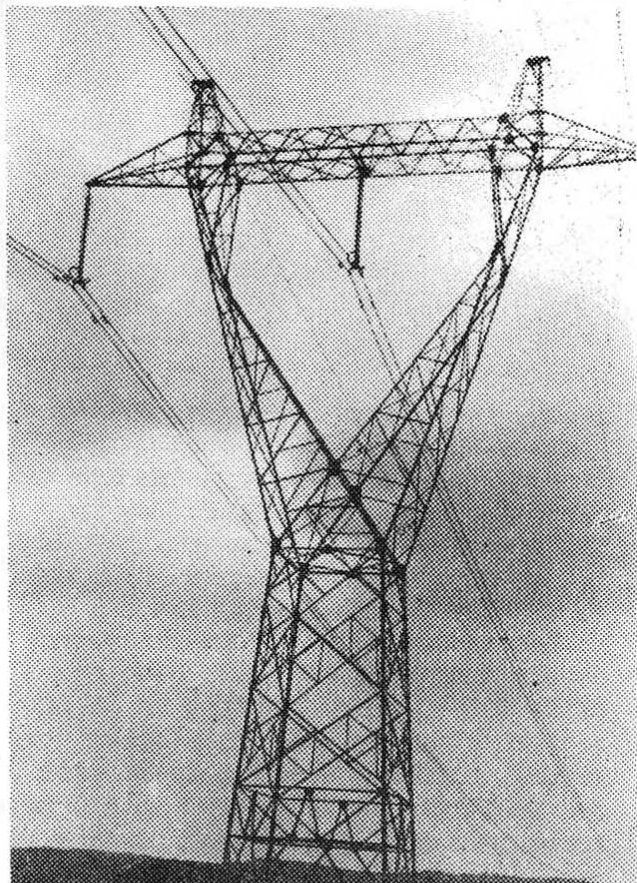
URALSKA SOVA *Strix uralensis*

Dne 19.4.1985 ob 20.30 sem v Vidovih lazih nad Koritnicami s kasetofonskim posnetkom izzval samca sove kozače. Samec me je zasledoval najprej od daleč, ker pa sem mu še vedno odgovarjal, se mi je približal. Nekaj časa se je močno jezil in se pozneje odmaknil. Počakal sem, da se je pomiril, in se previdno odpravil domov, da ga nisem več vznemirjal. Tako močno izražanje omočnosti da slutiti na gnezdenje, kar bom še preveril. *Slavko Polak, Koritnice 65 66253 KNEŽAK*

SIVA VRANA *Corvus cornix*

Že leta 1982 sem opazil gnezda na dveh stebrih električnega daljnovođa pred Igom na Ljubljanskem barju. Slučaj je naneseł, da sem 15.4.1985 opazil, da iz gnezda štrli rep valečega ptiča. Ravno tako sem opazil, da

je na naslednjem drogu tudi eno gnezdo. 24.5.1985 sem ugotovil, da v obeh gnezdih gnezdi siva vrana *Corvus cornix*. V enem gnezdu so mladiči vrane ravno poskušali svoje prve letalne sposobnosti. V literaturi sem zasledil, da so nekje v Italiji gnezdile na podobnih drogovich navadne postovke *F. tinunculus*, v Nemčiji pa poljske vrane *Corvus frugilegus*. Mogoče bodo kdaj tudi ta gnezda pri nas služila drugim vrstam ptičev (ujedam).
Dare Sere, Glinškova ploščad 12,
61000 Ljubljana.

Poročila od koderkoli
Reports from everywhere

HOTINJA VAS

Zopet se vam javljam in sporočam nekaj svojih opazovanj za revijo *Acrocephalus*.

1. Na rednem obhodu sem v Hotinji vasi na ribniku opazil neznano raco, ki jo dotlej še nisem nikoli vedel. Ko sem si jo dodobra ogledal sem jo determiniral za kostanjevko *Aythya nyroca*. Glavo, vrat in hrbet je imela temno rjav, po bokih pa je bila svetlejša. V letu se je lepo videla bela barva na perutih in bel rob. Belo je bilo prav tako podrepje. Oči so bile bele. Opazovana je bila: 23.9.(1), 24(1), 27(1), 28(1) in 22.10(6)84.

2. 3.11.84 sem prav tako na tem ribniku v Hotinji vasi opazil raco rjavko *Aythya marilla* in sicer par. Samec je imel glavo temno zeleno, prsi pa črne. Boki so bili beli, hrbet pa je imel siv. Medtem ko je bila samica nasplošno rjava, le hrbet je bil sivkast. Ker sem se jima preveč približal sta se raci dvignili, nakajkrat zaokrožili nad ribnikom, nato pa odleteli proti JZ.

3. Ko sem 16.11.84 opazoval pri Račkem ribniku so mi pozornost pritegnili veliki črni ptiči, ki so se neprestano potapljali. Pri plavanju pa jim je iz vode gledal le vrat. Ko sem se jim še nekoliko približal sem ugotovil da opazujem velike kormorane *Phalacrocorax carbo*. Bilo je 14 primerkov. Ostale beležke: 3.12.84(3), 8.12.84(23)

4. Istega dne, torej 16.11.84 sem nad poljem opazil poljsko vrano kako preganja eno od ujed. Sprva sem pomislil na navadno kanjo, tedaj pa sem opazil popolnoma belo trtico. Takoj sem pomislil na enega izmed lunjev. Zgoraj je bil rjave barve, spodaj pa svetlo rjast. Ker mislim da sta ostala dva lunja tipična selivca (stepski in močvirski lunj) sem tega determiniral za pepelastega lunja *Circus cyaneus* in sicer samico. Ostala datuma: 29.12.84 (1♀), 19.1.85(1♀).

5. Dne 2.12.84 sem v ribniku v Hotinji vasi opazil raco velikosti mlakarice. Glavo je imela rjavo. Kljun je bil ozek in rdeče rjav. Hrbet je bil sivo bel. Pri mirovanju (plavanju) se je na peruti videla bela lisa. V letu je lisa precej večja in je tik ob truplu. Raca se je potapljala. Prsi in spodnji del vratu sta bela s sivim nadahom. Srednja žagarica *Mergus serrator*?

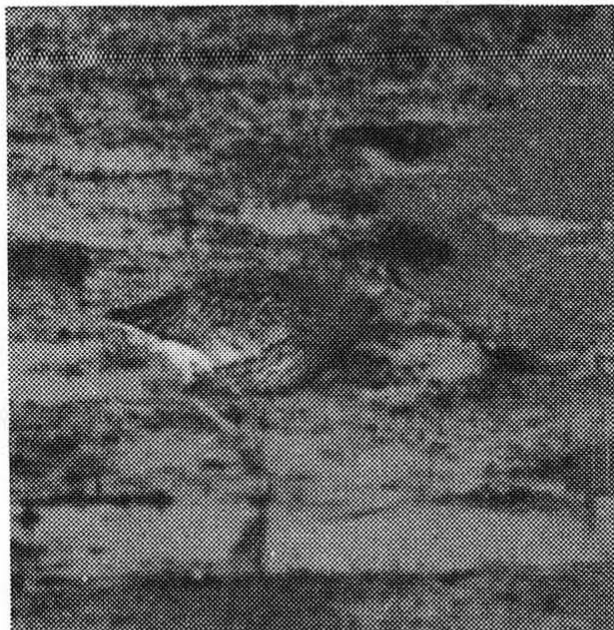
6. Na Račkem ribniku sem 8.12.84 opazil pet sivih gosi *Anser anser rubrirostris* vzhodne podvrste z mesnato rdečim kljunom in belim nohtom. Med mojim opazovanjem so se večkrat vzdignile v zrak in nekajkrat zaokrožile nad ribnikom, vendar so se vedno spustile nazaj v ribnik. Milan Vogrin

Hotinja vas 164/a, p. Orehova vas
62312 Slivnica.

ANKARAN

Pošiljam vam izpolnjen obrazec za zimski ornitološki atlas. V njem sem omenil vrste, ki jih nisem zasledil v formularju. Naj vam opišem svoje srečanje z velikim škurhom. 6.1.85 sem z avtom vozil proti Lazaret bloku. Mimogrede sem opazoval morskobalo. Tedaj je bila oseka, tako sem ob meji opazil večjo ptico z izredno dolgim, navzdol upognjenim kljunom. S seboj sem imel daljnogled, tako da sem v zimskem gostu prepoznal velikega škurha *Numenius arquata*. Ptica je po muljavem dnu, obraslem z morskobalno travo, iskala hrano, verjetno kozice, katerih je tukaj v izobilju, le da se pozimi zakopljejo globlje v mulj.

Med prehranjevanjem je šla ptica v vodo, tudi do višine podtrebušja. Kasneje sem odšel po fotoaparatus in imel veliko srečo, saj sem škurha slikal iz avta, z razdalje 15 m. Kljub slabi svetlobi so bile slike kar dobre. Istega dne sem videl še enega velikega škurha ob ankaranski plaži. Škurhe sem opazoval 6., 7., 8. in 10. januarja. Te dni je bilo pravo sibirsko vreme, saj je morje ledeno v plitvinah (-5°C podnevi in -10°C ponoči). Pihala je burja. Ptica je včasih dvignila nogo in jo zložila v podtrebušje, tudi med hranjenjem, verjetno zaradi mraza. *Saxicola tor*

quata, *Phoenicurus ochruros*, *Sylvia hortensia*, *Saxicola rubetra* in *Phylloscopus trochilus* (verjetno gre za vrbjo listnico - op, ur.). Vse te ptice sem opazil v decembru, januarju in jih dovolj dobro poznam, tako da je vsakršna znota izključena. *Phalacrocorax carbo* letos (kot vedno) prezimujejo na svetilniku Debelega rtiča (20-30 ptic), medtem ko je na gojišču klapavic, na italijanski strani, bilo moč opaziti do 70 ptic med počitkom. Na morju sem opazil tele vrste rac: *Mergus serrator*, *Aythya caligula*, *Aythya ferina*, *Anas platyrhynchos* in *Bucephala clangula*. Najbolj številen je srednji žagar. 27.1. sem naštel 65 žagarjev ob svetilniku (45 ♀, 20 ♂). Za njimi sledi zvonec, 10.1. 37 zvoncev; sivke sem opazil le enkrat, 21.1. 13 primerkov (9 ♀, 4 ♂), čopasto črnico 7.1. 7 primerkov, kasneje je ostal samo par; raco mlakarico 20.1., 6 primerkov (4 ♀, 2 ♂), samo enkrat opažena, race so počivale. Srednji žagar je bil opazovan v decembru in januarju, medtem ko zvonci le v januarju. Ostale vrste rac sem opazoval v škocjanskem zalivu, ki pa je bil do 15. januarja pravi lovski poligon, oziroma bussines s pticami. To je velika škoda in prav bi bilo, da bi s tem početjem lovci prenehali. To je vse. Ker odhajam k vojakom se bom oglasil šele čez leto dni. Pošiljam vam članarino in sliko škurha. Gjerkeš Miran, Ivančičeva cesta 17, 66280 Ankaran

Foto trenutek
Camera's eye view

PRIBA *Vanellus vanellus*

Fotografijo sem posnela na Ljubljanskem barju v bližini Kozlarjeve gošče. Mladiča sem slikala maja 1983. Odraslo pribo pa sem slikala na gnezdu maja 1982 z 200 mm objektivom. Sotorko sem razgrnila približno 4 m od gnezda. Da sem lahko fotografirala, sem morala porezati travo na eni strani gnezda. Gnezdu se nisem približala nekaj dni, da se je priba privadila na spremembe.

Šotorko sem ves čas pustila ob gnezdu. Kljub vsem pripravam je bila ptica zelo nezaupljiva in je le priletela na gnezdo, usedla se pa ni. Ob vsakem posnetku se je splašila in odletela. Da se ne bi gnezdo ohladilo, sem se morala kmalu umakniti. *Damijana Ota*

VSEBINA

Sklepi tretje konference ornitologov Jugoslavije	17
Prezimovanje galebov na Savi v Kranju v januarju 1985	18
Gnezditve velikega škurha <i>Numenius arquata</i> na Ljubljanskem barju v letu 1985	21
Skrivnostna fotografija	22
Poročilo o obročkanju ptičev v Sloveniji v letu 1982	23
Acro-projekt	25
Poboj ptic v okolici Dubrovnika	26
Zastrupljanje volkov v Črni gori in Makedoniji	27
Akcija skalni golob <i>Columba livia</i> v Sloveniji	28
Ujet "rumeni" brezovček <i>Acanthis flammea</i>	29
Iz ornitološke beležnice	30
Poročila od koderkoli	31
Foto trenutek	

CONTENTS

Conclusions of the third conference of Yugoslav ornithologists	17
Wintering of gulls on the Sava river of Kranj in January 1985	18
Nesting of the Curlew <i>Numenius arquata</i> on the Ljubljana moor in 1985	21
Mystery photograph	22
Report on bird ringing in Slovenia in 1982	23
Acro-project	25
Killing of birds in the neighbourhood of Dubrovnik	26
Poisoning of wolves in Montenegro and Macedonia	27
The Rock Dove project <i>Columba livia</i> in Slovenia	28
The caught "yellow" Redpoll <i>Acanthis flammea</i>	29
From the ornithological notebook	30
Reports from everywhere	31
Camera s eye view	